

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Balvzii Miscellaneorvm Liber ... Hoc est,
Collectio Vetervm monumentorum, quæ hactenus
latuerant in varijs codicibus ac bibliothecis**

Baluze, Etienne

Parisiis, 1678

Item alius tractatus adversùs eosdem, auctore, ut videtur, Iohanne de
Belna Inquisitore Carcassosensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14688

Sequens opusculum videtur esse Iohannis de Belna Inquisitoris Carcassonensis.

QUESTIONES aut dubia quæ circa illa quæ sunt fidei oriuntur ad sedem apostolicam pertinet interpretari, declarare, & etiam amputare. Quamobrem ipsa sedes est semper in hujusmodi consulenda. Verum quia scriptis quod vobis scriptum fuerat per Dominum Episcopum Ludovensem de voluntate & mandato Domini nostri summi Pontificis quod in dubiis quæ scriptis recurreretis ad Inquisitores Carcassonæ vel Tolosæ, ea quæ mihi videntur super infrascriptis articulis seu dubiis per vos transmissis respondeo, salva semper diffinitione & judicio sedis ejusdem, & si quid se-
cundus aut aliter in responsionibus meis appareret vel inveniretur, illud totum & totaliter ejus judicio derelinquo.

In primis igitur ad illuminandum fundamentum erroris omnium sapientium dico esse fidei articulum credere unam sanctam Romanam Ecclesiam catholicam; quæ ideo una est, quia eisdem articulis fidei credit, confitetur, & docet, & eadem sacramenta sunt in quibus est sanctorum communio, & in qua sola Ecclesia est & extra quam nulla est remissio peccatorum. Hæc autem sancta Ecclesia una est ab unitate capitum, quod est Christus, cuius vicarius in terris unus est summus Pontifex Papa Romanus successor beati Petri Apostoli, cui & ejus successoribus in eo Christus dedit potestatem ligandi & solvendi; à cuius Ecclesiæ unitate & capitum unione procul dubio dividuntur illi qui potestatem ligandi & solvendi & obediendi eidem

summo Pontifici Papæ Romano absque alia diffinitione sanctæ Ecclesiæ sola sua temeritate afferunt, ipsumque Romanum Pontificem & alios consentientes in suis diffinitionibus pertinaciter afferunt & dicunt esse hæreticos, nec eis esse obediendum, non attendentes tales temerarii assertores quod in eo in quo Papam & sibi consentientes hæreticos esse judicant se ipsos hæreticos constituunt & condemnant. Contra prædictum articulum fidei de unitate Ecclesiæ expressè veniunt & faciunt illi qui pertinaciter afferunt quod Papa Romanus condendo & promulgando quandam constitutionem seu declarationem seu interpretationem regulæ fratrum Minorum (quæ constitutio incipit *Quorundam &c.*) condemnaverat vitam Christi & Apostolorum & vitam evangelicam, & quod ideo est hæreticus & perdidit potestatem ecclesiasticam, & quod omnes illi qui consenserunt eidem Papæ in dicta constitutione seu declaratione sunt hæretici. Item quod fideles illi qui eidem Papæ non consenserunt, aut non consentiunt, non tenentur obedire eidem Papæ nec aliis qui sibi in hoc non consentiunt, aut qui hoc ignorant. Prædicta igitur afferentes pertinaciter credo esse velut hæreticos condemnandos.

Item afferentes quod Papa non possit dispensare quod quicunque voluerit talem gradum paupertatis quod nihil habeat nec in proprio nec in communi, aut fieri aut Monachus aut Canonicus vel Episcopus, nisi observet in illis statibus eundem gradum paupertatis quem prius vovit, videlicet quod nihil habeat nec in proprio nec in communi, veniunt, dicunt, & faciunt contra communem usum quos apostolica sedes tenet de facto & de jure in prædictis dispensando.

Item afferentes quod Papa non potest cassare

regulam beati Francisci vel aliquam aliam , quamvis eam potuerit confirmare , expressè obviant potestati apostolicæ , quæ sicut confirmare potuit aliquem ordinem auctoritate apostolica , ita potest eundem ordinem tollere de medio ordinum aliorum . quod de facto & de jure liquidum est videre .

Item dicentes procaciter quòd Papa non potest concedere fratribus Minoribus quòd habeant granaria vel cellaria ad arbitrium Ministrorum seu Custodum ejusdem ordinis pro necessitatibus vitæ suæ , prout dicta constitutio interpretatur & declarat , incurruunt absurditatem supradictam contra apostolicam potestatem .

Item de doctrina insana fratris Petri Iohannis de ordine fratrum Minorum , quam præfati insenati dicunt esse à spiritu sancto revelatam & nullum errorem vel hæresim continere , dico quòd in his quæ scripsit super Apocalypsim beati Iohannis inveniuntur quamplures articuli continent hæresim & errorem , qui examinati sunt de mando seu auctoritate summi Pontificis per plures Magistros in theologia apud Avignonem in Romana curia , & per eosdem Magistros judicati sunt esse articuli hæretici & continent hæresim aut errorem in fide ; & sub sigillis eorundem Magistrorum super prædictis articulis facta sunt publica instrumenta , & redacti fuerunt articuli sub eisdem publicis instrumentis .

Ad prædicta facit , quantum ad primum articulum , præcipuè quod notat Hostiensis in Apparatu extrà De Hæret . c . Firmissime . ubi dicit : *Hereticus est qui privilegio Romana Ecclesia , quæ praef omnibus xxi . di . Omnes . Et infra : Ipsam vero Romanam Ecclesiam ipse fundavit & super petram fidei mox nascentem erexit qui beato Petra*

Apostolo vita æterna clavigero terreni simul & i-
lestitis imperij jura commisit. Non ergo qualibet tern-
na sententia, sed illud verbum quo constructum est
cælum & terra, per quod denique omnia condita
sunt elementa, Romanam fundavit Ecclesiam, illius
verè privilegio fungitur cuius auctoritate fulcitur.
Vnde non dubium est quia qui Romanæ Ecclesiæ pri-
vilegium ab ipso summo omnium Ecclesiærum capi-
traditum auferre conatur, hic procul dubio in hæ-
reticis labitur, & hic dicendus est hæreticus. Fidem
quippe violat qui adversus illam agit qua est mater
fidei, illi contumax invenitur qui eam cunctis Eccle-
siis prætulisse cognoscitur. Item idem Hostiensis no-
nat ubi suprà : Hæreticus est qui decretalibus epi-
stolis contradicit aut eas non recipit. xx. di. De li-
bellis. ad finem, ubi dicitur : Si qui sunt Presby-
teri. Et infrà : Peccatum igitur paganitatis incur-
rit quisquis, dum Christianum se esse afferit, sed
apostolica obedire contemnit.

Item illi qui damnati & condemnati sunt tam-
quam hæretici per judicium Ecclesiæ, diocesani
Episcopi, & Inquisitoris, debent ab omnibus hæ-
retici reputari & haberi, præcipue ubi & quando
errores & hæreses eotundem in ipso judicio sunt
expressati, nisi per sententiam superioris judicis
extiterit declaratum primam sententiam continere
errorem. Semper enim in tali casu maximè stan-
dum est pro judge & judicio quod cum magna de-
liberatione Prælatorum & peritorum in utroque ju-
re & religiosorum processerit ad tales sententiam.
Vnde nisi potestas secularis, quæ præsens extiterit,
tales damnatos animadversione debita puniat indi-
latè, aut si executionem sibi injunctam facere seu
adimplere detractet, sententiam excommunicatio-
nis incurrit, extrâ de hæreticis lib. vi. *Vt inqui-
sitionis negotium.* Et ideo postquam publicè judi-
cium

cum datum est contra tales , debent omnes qui judicium audiverunt , vel ad eorum pervenit notitia per famam communem seu publicam , reputare tales esse hæreticos , & debent super hoc credere fide dignis personis afferentibus se hoc scire . Ridiculum enim videtur dicere quod judex sententiam publicè latam , & famosè divulgatam teneatur eandem singulorum auribus inculcare .

Item illi qui laudant , approbant , seu commendant damnatos hæreticos per Ecclesiæ judicium , & dicunt eos esse martyres justos & sanctos tali iudicio non obstante , non video quin tales censendi sint credentes hæreticorum erroribus implicitè & defensores eorum in crimine , maximè explicatis eis erroribus eorundem pro quibus sunt condamnati , ex eo quia hæreticorum nomen & res errores & hæresim extollentem se contra Ecclesiam Dei necessariò includit . Quamobrem quicunque damnati hæretici errorem approbat & defendit , necessariò videtur quod ipsius errorem , propter quem censetur esse hæreticus , approbat & defendit . 24. q. c. 3. *Qui aliorum errorem defendit , multo amplius est damnabilis illis qui errant : quia non solum ille errat , sed etiam alijs offendicula erroris preparat & confirmat . Vnde quia magister erroris est , non tantum hæreticus , sed heresiarcha dicendus est . Vnde videtur mihi , salvo iudicio meliori , quod contra tales tamquam contra credentes hæreticos erroribus sit procedendum , non obstante quod ad velamen suæ malitiæ dicant se tales nescivisse nec credere eos errores renuisse neque propter errores esse condemnatos , cum tamen eis dicatur expressè à personis fide dignis ita esse , cum etiam non sit verisimile quod apud eos remanserit ignorantum & ignoratum illud quod est tam famosè pu-*

T

blicè divulgatum. Et si non credunt narrantibus & afferentibus veritatem, forsitan tamen non crederent etiam si viderent, prætendentes excusationem calvam ad excusandas excusationes in peccatis suis.

Circa illud autem quòd quidam illorum dicunt circa potestatem Papæ se credere & tenere quòd non possit secundùm Deum dispensare in voto paupertatis altissimæ, an istud sit erroneum aut hæreticum judicandum, pro eo quòd apud vos inveniuntur periti diversimodè sentire, maximè propter illam conditionem adjectam, *secundùm Deum*, credo tutius esse quòd ipse Papa consulat & determinet propter contrarias rationes. Veruntamen in easu proposito singulari, videlicet de interpretatione facta per constitutionem quæ incipit *Quarundam*, videtur expressè illos errare qui dicunt eumdem Papam dictam constitutionem facere non potuisse. Et illi qui dicunt quòd faciendo & divulgando eandem hæreticus est effectus, tales hæretici sunt censendi, sicut suprà clariùs est notatum. Vtus autem & consuetudo Romanæ Ecclesiæ tam de facto quàm de jure super hoc edito tenet & servat quòd ab una religione etiam strictiori conceditur licentia transeundi ad aliam laxiorem, & ad dignitates episcopales de quocunque ordine paupertatis quicunque religiosi assumuntur, nec ad primam paupertatem astricti videntur. Absurdum est autem & insanum credere & tenere quòd Ecclesia in hoc errat.

Circa illud autem quòd quidam eorum dicunt quòd si Domino Papæ dictum fuerit semel, secundò, tertio, vel pluries quòd sententia lata contra illos qui combusti fuerunt & damnati tamquam hæretici est injusta, si eam non revocaverit, velse

non correxerit aut emendaverit super opinione quod ipse possit dispensare super articulis primò & secundò supradictis, & tunc ipse Papa hæreticus est effectus, & omnes alii prædictam sententiam ferentes, ac etiam dantes consilium, auxilium, vel favorem, istud autem insanum est dicere, & hæreticum sic pertinaciter credere & sentire. Illi vero qui dicunt quod nesciunt an ex hoc Papa & alii hæretici sint censendi, asserunt tamen illum Papam & alios sententiam ferentes & auxilium dantes omnino errare in prædictis, nec volunt aliter revocare, callidè suam perfidiam occultantes, quia clare nolunt respondere de quo errore intelligent, nec volunt dictum suum obscurum & ambiguum declarare nec revocare ad mandatum judicis, cum ad hoc teneantur, istos autem tales censeo esse adeo pejores quod in malitia occultiores & calliditate velata nequiores, cap. *Ad ablutandam.* de illis qui abjurare nolunt. De illis autem qui interrogati super articulis & erroribus expressatis eisdem, quos illi qui combusti fuerunt tenebant, nolunt clare & explicitè respondere ad dictos articulos seu errores credant, sed respondendo ambiguè dicunt se credere de illis illud quod catholicus de hoc debet credere, dico quod nisi expressè & clare respondeant in judicio se aut credere aut non credere eosdem, talium responsio, cum sit dubia & ambigua & suspecta, pro non responsione est habenda. In quo casu censendi sunt se illos credere errores quos nolunt expressè negare se credere, maximè cum secta illorum dicat esse catholicos illos qui Papæ in supradictis articulis non consentiunt, & ita nomen catholicum quievocant & transformant.

Ceterum modus abjurandi apud nos observa-

T ij

tur, ut ille qui accusatus est aut suspectus de hæresi, abjuret explicitè errores & hæreses sectæ sive Manichæorum, sive Valdensium, nec non in generali omnem hæresim extollentem se adversus sanctam Romanam Ecclesiam & fidem Domini Iesu Christi. Et hoc videtur posse haberi extra De hæret. libro sexto. Et accusatus de relapso in eandem speciem hæresis aut in aliam hæresim. Vnde videtur mihi quod si aliqui ex prædictis pœnitentia voluerint, tenentur errores suos explicitè recognoscere & abjurare & etiam omnem hæresim & omnem credentiam & fautoriam hæreticorum cujuscunque sectæ damnare.

De Sacerdote qui in prædictis erroribus deprehensus, & monitus canonicè ut pœniteret & abjuraret eosdem, penitus facere recusavit, & sic fuit relictus impœnitens hæreticus brachio seculari, reputo bene processum fuisse. Quare autem in pœnis existens post latam sententiam reverti voluit & pœnitere, & sic fuit ad pœnitentiam receptus dimisso rigore juxta æquitatem & benignitatem officii inquisitionis & Ecclesiæ, reputo bene actum, sicut in alio quaterno de casu consili notatum pleniùs invenietis.

